

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
BERDOQ NOMIDAGI QORAQLPOQ DAVLAT UNIVERSITETI**

**KASBIY (IJODIY) IMTIHONLAR
DASTURIVA BAJJOLASR MEZONI**

«IXTISOSLIK» FANI

**60211403 - Vokal san'ati: estrada xonandaligi
ta'lim yo'nalishi uchun**

Nukus – 2023-yil

Dastur Berdaq nomidagi Qoraqalpoq davlat universiteti Kengashining 2023-yil ____-_____-sonli yig‘ilish qarori bilan tasdiqlangan.

Tuzuvchilar: Berdaq nomidagi Qoraqalpoq davlat universiteti
“San’atshunoslik” fakulteti “San’atshunoslik” kafedrası
mudiri docent S.Ayapov

Berdaq nomidagi Qoraqalpoq davlat universiteti
“San’atshunoslik” fakulteti “San’atshunoslik” kafedrası
assistenti N.Asqarov

Taqrizchilar: O‘zbekiston xalq baxshisi G.Utemuratov
O‘zbekiston va Qoraqalpog‘istonga xizmat kursatgan artist,
R.Qutekeeva

Kirish

Mazkur dastur va baholash mezonlari 60211403 — Vokal san'ati (estrada xonandaligi) ta'lim yo'nalishi bo'yicha "Ixtisoslik"dan I-ijodiy imtihon dasturi va 2-ijodiy fan "Musika tarixi va nazariyasi"dan abituriyentlarning amaliy - nazariy ko'nikma va malakalarini aniqlash uchun mo'ljallangan. Ushbu ta'lim yo'nalishi bo'yicha hujjat topshirgan abituriyentlar musiqiy asar ijrosi va boshqa topshiriqlar borasida amaliy ishlarni bajaradilar, Musika tarixi bo'yicha kollokvium suhbatidan o'tadilar. Bajariladigan vazifalar tasdiqlangan mezonlar asosida baholanadi.

"Ixtisoslik"dan ijodiy imtihon maqsadi va vazifalari

60211403 - Vokal san'ati (estrada xonandaligi) ta'lim yo'nalishi bo'yicha ijodiy imtihon dasturi abituriyentlarning amaliy ijrochilik ko'nikma va malakalarini aniqlash maqsadida o'tkaziladi.

Abituriyentlarning umumiy tayyorgarlik darajasi, qobiliyati, iqtidori, bilimi, dunyoqarashi va aql zakovati hisobga olingan tarzda me'yoriy dastumi o'zlashtirish ustida ish olib boriladi.

Estrada yakka xonandaligini o'zlashtirishdan kelib chiqadigan vazifalar - abituriyentlar turli yo'nalishlarda bilimlarga ega bo'lganliklarini o'zlarining ijro mahoratini namoyish etishlaridan iboratdir. Alohida e'tibor professional darajali ijroni mukammallashtirishga, uni yuqori badiiy saviyada ko'rsatib berishga qaratilishi kerak. Estrada yakka xonandaligi yuzasidan abituriyent davr talabiga binoan dunyoqarashi keng bo'lgan, ya'ni insoniyat madaniyati tarixi, rivojlanish pog'onalari xususan, adabiyot va san'at sohasida teran fikr yuritish bilan birga, yangi paydo bo'lgan kompyuterlar tizimidagi jahon musiqiy dasturlari yuzasidan ham tushuncha, tasavvur, bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi shart.

Abituriyent bilimiga qo'yiladigan talablar

60211403 — Vokal san'ati: estrada xonandaligi ta'lim yo'nalishi bo'yicha o'qishga kirayotgan abituriyentlarni saralash maqsadida sinfda kirish talablariga mos dasturlarni ijro etib berishi ko'zda tutilgan.

O'qishga kiruvchi 20 daqiqagacha bo'lgan vaqt mobaynida "Ixtisoslik" fanidan ijro dasturi (o'zbek va jahon musiqasidan namuna sifatida taniqli qo'shiqlar)ni taqdim etishi talab etiladi.

"Musika tarixi va nazariyasi" bo'yicha Solfedjio qismidan notaga qarab dirijyorlik qilib kuylab berishi (10 daqiqagacha) hamda 10 daqiqagacha vaqt mobaynida Musika tarixidan kollokvium suhbatidan o'tishi lozim.

1. "Ixtisoslik"dan ijro dasturi

60211403 — Vokal san'ati: estrada xonandaligi ta'lim yo'nalishiga ariza topshirgan barcha abituriyentlar belgilangan ro'yxat asosida tanlagan yo'nalishi

bo'yicha yakka tarzda, tayyorlangan dasturni fortepiano yoki musiqiy audio jo'rligida yoddan kuylashadi.

Abituriyent asarlar nota matnini xatosiz, asaming sur'atini ko'rsatilgan tezlikda, kuy shtrixlarini to'g'ri qo'llagan holda, intonatsiya sofligiga amal qilib, barcha artikulyatsiya talablarini bajarib, shuningdek, asami badiiy mohiyati va milliy Kususiylarini to'liq ochib bergan holatda kuylab berishi zarur. Asarda musiqiy ifoda vositalarining qo'llanishi, tovush kuchi va uni boshqarish, hamda uning sifati asosiy ahamiyatga ega.

Dastur ijrosi 5 ta asardan iborat:

- vokaliz (F.Abt, G.Zeydler, D.Amanullayeva) fortepiano jo'rligida;
- o'zbek kompozitorlari yaratgan 2 ta klassik estrada qo'shilari (lkr.Akbarov, M.Burxonov, M.Leviyev, D.Zokirov, Sh.Ramazonov, X.Izamov, E.Salixov kabilar) yoki zamonaviy o'zbek kompozitorlarining estrada qo'shilari (F.Zokirov, N.Norxo'jayev, A.Mansurov, D.Amanullayeva, A.Ikramov, A.Rasulov, D.Ilyosov, Yu.Usmonova, S.Nazarxon kabilar) fortepiano jo'rligida;
- mashhur chet el estrada yulduzlari dasturidagi 2 ta estrada qo'shig'i (ingliz, frantsuz, italyan va rus tillarida) aranjirovka "minus" jo'rligida.

Ijodiy imtihonda abituriyent tomonidan bajariladigan amaliy ish quyidagi mezon asosida baholanadi:

Ijro dasturi —

№	Ijro talablari	To'liq javob uchun ball
1.	Asar matnining to'g'riligi	10,0 ballgacha
2.	Asar mazmunini ochib berilishi	10,0 ballfiacha
3.	Ovomi boshqarish mahorati	10,0 ballgacha
4.	Artikulyatsiya talablarining bajarilishi	10,0 ballgacha
5.	Dinamikaga e'tibor berishi	10,0 ballgacha
6.	Musiqiy ifoda vositalarining to'g'ri qo'llanishi	10,0 ballRiicha
7.	Intonatsiya sofligi	10,0 ball8acha
8.	Sur'atning aniqligi	10,0 ballpacha
9.	Sof ijro uslubi	10,0 ballgacha
10.	Sat na madaniyati	3,0 ballgacha

"Ixtisoslik" dan ijro dasturi bo'yicha to'plash mumkin bo'lgan maksimal ball — 93,0 ball

2. "Musika tarixi va nazariyasi"

a) "Solfedjio"

Musika fanni o'zlashtirishdan kelib chiqadigan vazifalar - abituriyentlar turli yo'nalishlarda bilimlarga ega bo'lganliklarini namoyish etishlaridan iboratdir. Musiqiy eshitish, xotirani har tomonlama rivojlantirish, kuylash va tinglash jarayonida **tovush** tozaligini nazorat qilish kabi bilimlarga egabo'lishi lozim.

Abituriyent bilimiga qo'yiladigan talablar

Abituriyent "Solfedjio"dan to'laqonli bilimga ega bo'lgan holda, notaga qarab kuylash ko'nikmalarini namoyish qilishi lozim.

Kasbiy (ijodiy) imtihonda abituriyent tomonidan bajarilgan amaliy ish quyidagi mezonlar asosida baholanadi:

1. Notanish mashq va estrada-jaz uslubidagi bir ovozli misollarni dirijyorlik qilib kuylash;
2. Intervallar va akkordlarni eshitib aniqlash.

R•	Savollar maZ.muni	To'liq javob uchun ball
1.	Notanish mashq va estrada-jaz uslubidagi bir ovozli misollarni dirijyorlik qilib kuylash:	
a)	Tonallikni to'g'ri aniqlash	8 ballgacha;
b)	Sol kuylash	8 ballgacha;
c)	Ritmik ketma-ketlikka aniq rioya qilish	8 ballgacha.
2.	Intervallar va akkordlarni eshitib aniqlash.	9 ballgacha.
Jami		33,0

"Solfedjio" uchun qo'yiladigan maksimal ball — 33,0 ball.

b) "Musiqqa tarixi"

Kollokvium tarzidagi suhbatdan abituriyentning jahon, rus, o'zbek musiqasi tarixiga oid savollarga javob berishi, topshirgan yo'nalishi tarixi haqida bilim darajasi qanday ekanligi bilib olinadi.

№	Savollar mazmuni	To'liq javob uchun ball
1.	Jahon musiqasi tarixidan savollarga javob	7,0 ballgacha
2.	Rus musiqasi tarixidan savollarga javob	7,0 ballgacha
3.	O'zbek musiqasi tarixidan savollarga javob	7,0 ballgacha
4.	Estrada-jaz musiqasi tarixidan savollarga javob	9,0 ballgacha
Jami		30,0

“Musiq tarixi”dan to‘plash mumkin bo‘lgan maksimal ball — **30,0 ball**

“Musiq tarixi va nazariyasi” uchun qo‘yiladigan maksimal ball — 63,0 ball.

Mazkur ta’lim yo‘nalishida kasbiy (ijodiy) imtihonlarga jami qo‘yiladigan maksimal ball — 156,0 ball.

Ijodiy imtihonni o‘tkazish tartibi

60211403 — Vokal san’ati: estrada xonandaligi ta’lim yo‘nalishiga hujjat topshirgan abituriyent jadval asosida oldindan belgilangan muddatlarda belgilangan binolarda ijodiy imtihon topshiradi. Imtihonlar yakka tartibda Qabul komissiyasi tomonidan belgilangan auditoriyalarda o‘tkaziladi.

Apellyatsiya tartibi

Abituriyentlar tomonidan kasbiy (ijodiy) imtihon natijalari bo'yicha konservatoriya qabul komissiyasining apellyatsiyalar bilan ishlash hay'atiga natijalar e'lon qilingandan kundan boshlab 24 soat davomida murojaat qilishlari shart. Murojaat mazmuni faqat o'zining ballari haqida bo'lsa qabul qilinadi, lekin boshqa abituriyentlar haqida yozilgan shikoyat arizalari qabul qilinmaydi.